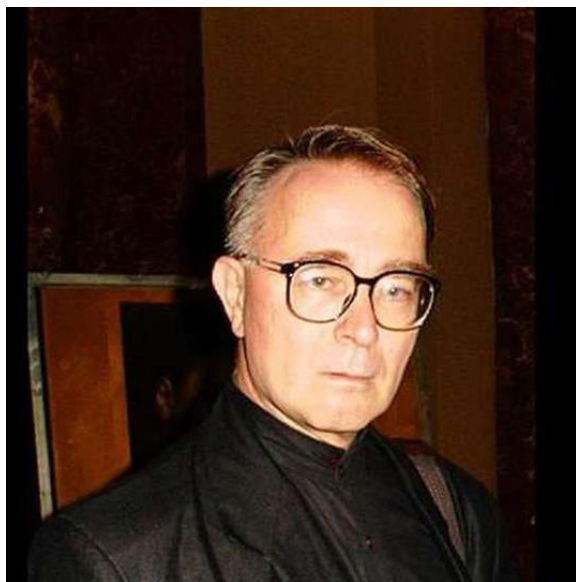

INTERVIURI

Un dialog cu criticul muzical

Dumitru Avakian

Andra Apostu

Unul dintre cei mai cunoscuți critici muzicali din România, domnul Dumitru Avakian ne dezvăluie câteva aspecte importante ale acestei profesii, condițiile ce trebuie îndeplinite fără echivoc și experiențele proprii deosebit de diverse în acest domeniu. Domnia sa este unul dintre cei mai atenți observatori ai vieții muzicale românești dar și internaționale, a fost distins cu numeroase

premier de specialitate, este membru în cele mai importante asociații profesionale din România iar Președinția României i-a oferit Ordinul Național Pentru Merit în Grad de Cavaler. Cariera sa impresionantă este dublată de experiența de peste 50 de ani în învățământul preuniversitar muzical de la Colegiul Național de Muzică „George Enescu”.

Andra Apostu: Stimate domnule Dumitru Avakian, nu ați studiat muzica în liceu vocațional dar ați avut părinți artiști, așadar o genă artistică în familie; faptul că ați făcut un liceu cu profil real îl considerați un dezavantaj?

Dumitru Avakian: Am făcut un liceu real, liceul Ion Luca Caragiale din București, liceu care în anii 50, începutul anilor 60, era un liceu foarte temeinic constituit. Am făcut secția reală și m-am bucurat de acest lucru; am avut profesori la istorie și limba română excepționali față de care și cu care am rămas în relații excelente. Iar amintirea lor îmi este vie. Mărturisesc, când merg la Liturghia duminicală, aprind o lumânare și pentru ei. M-au ajutat foarte mult. Era al doilea sprijin alături de cel al familiei. Și în consecință, faptul că am făcut liceul real m-a orientat spre o apreciere realistă, consider eu, asupra situațiilor muzicale atât în ceea ce privește performanța artistică cât și în ceea ce privește compoziția sau aspectele muzicologice. Am fost întotdeauna atras de aceste aspecte cardinale ale profesiei de muzician, fie că ești performer, compozitor sau muzicolog. Sunt lucruri fundamentale care sprijină și orientează viața muzicală, de asemenea conduita muzicienilor într-o arie cultural artistică națională, europeană, la noi.

A.A.: Poate v-a oferit un tip de gândire mai structurată, o abordare analitică de o mai mare claritate?

D.A.: Sigur că da. În plus, trebuie să mărturisesc, pe toate aceste trei direcții am manifestat o curiozitate profesională de mare atracțiozitate. O curiozitate care, iată, nu mă părăsește nici în zilele noastre și mereu mă bucur să îi ascult pe muzicienii performeri pe care i-am întâlnit în liceu în urmă cu 40 sau 50 de ani. Cu unii dintre domniile lor am rămas în relații de bună comunicare indiferent dacă sunt stabiliți în România sau activează pe diferitele meridiane ale muzicii. Sunt câțiva dintre ei cu care păstrez o relație de bună amiciție profesională care îmi este în continuare foarte utilă și întremătoare!

A.A.: Părinților dvs. le-a fost probabil greu, fugind din calea sovieticilor de la Cetatea Albă către București. Cum ați resimțit acea perioadă?

D.A.: Am realizat târziu faptul că la începutul anilor '40 când ne-am refugiat în România fugind de grozăvia sovietică, a fost greu. Locuiam trei generații într-o mansardă de bloc din centrul Bucureștilor. Am avut un noroc fabulos că am nimerit în primele clase la un liceu de importantă tradiție cum este Liceul Dimitrie Cantemir iar mai apoi la

Liceul Caragiale. Nu am simțit în niciun fel limitările de ordin material sau spiritual. Iar aceasta pentru că părinții au avut cultivat un echilibru, o cordialitate luminoasă care au fost întremătoare; aceasta de la primele vârste, momente cardinale privind conștiința de sine a copilului, a viitorului adult. În acest sens le sunt cu totul recunoscător părinților mei. Pentru că ei m-au orientat, m-au format, m-au consolidat în acele momente dificile pentru toată lumea. Momente de limitare materială erau depășite prin bucuria de a fi împreună. Lumina susținerii, a coeziunii în familie a fost salvatoare! Ulterior am realizat cât de mult a contat acest aspect. Mediul relațiilor de familie a fost și acesta important. Din copilărie i-am cunoscut pe soții Ciucurencu, pe pictorii Alexandru și Ana, familia sculptorului Ion Grigore Popovici, pe compozitorul Ion Dumitrescu și poetesa Mariana Dumitrescu, familia pictorului Dumitru Bâșcu, fratele lui George Enescu. Desigur, orientarea pe parcursul perioadei gimnaziale, a celei liceale, realizate în cadrul secției reale, a avut un rol important în formarea mea. Comisia probei de bacalaureat era condusă de un profesor universitar. Faptul că am obținut o medie peste nota nouă a fost perceput drept o mare victorie. Am fost coleg de liceu cu câteva dintre personalitățile importante ale componisticii noastre, Horațiu Rădulescu și Costin Mioreanu, de asemenea cu importantul comentator și jurnalist al jazz-ului, la noi, cu Florian Lungu. Dar vedeta perioadei liceale a fost, indiscutabil, minunata actriță Ilinca Tomoroveanu. În paralel am urmat o temeinică pregătire muzicală realizată sub supravegherea regretatului compozitor Mihai Mitrea Celarianu, artist stabilit ulterior la Paris, pe nedrept uitat în deceniile din urmă.

A.A.: Vă declarați o admirație deosebită și pentru maestrul Alexandru Pașcanu, George Bălan sau Octavian Lazăr Cosma. Ce amintiri profesionale pregnante aveți cu aceștia?

D.A.: La maestrul Pașcanu am apreciat tactul relației profesionale cu grupa de studenți. Dar și relația profesională individuală era stimulativă în cel mai înalt grad. Aceasta era, în fond, menirea maestrului, cea a profesorului de armonie tonală, inclusiv orientarea treptată spre armonia modală. Relațiile armonice mai evolute, se sprijină tot pe armonia tonală, deschizând calea către componistica muzicală. Libertatea nu apare haotic etalată. Nu pot uita dăruirea profesională a maestrului Octavian Lazăr Cosma. În fiecare dimineață la ora 8, ani la rând, venea la Biblioteca Academiei. Neobosit, perseverent,

pe vreme bună sau rea, domnia sa era la Biblioteca Academiei. Profesor carismatic era regretatul George Bălan, cu studii de filozofie susținute la Petrograd. La un moment dat, cu decenii în urmă, am predat Estetică muzicală. Cartea domniei sale, *Muzica, temă de meditație filosofică* a constituit un prețios material orientativ. În alt sens, mărturisesc, am beneficiat de acribia profesional orientată a compozitorului Dan Constantinescu. Am fost fericit să constat că una dintre lucrările sale a fost inclusă în concertele recente ediții a Festivalului SIMN.

A.A.: Încă îndrumați din foștii elevi, încă vă caută și vă consultă studenții și chiar artiștii consacrați în privința unor chestiuni muzicale!

D.A.: Și în prezent lucrez cu elevi de liceu din clasele terminale și cu unii studenți. Constituie o bucurie faptul că îi ajut, că ei găsesc în mine un sprijin, o orientare în plus față de cea pe care o primesc de la maestrul lor, la clasă. Bucuria mea este să fiu util în continuare și să sprijin drumul celor care pornesc cu seriozitate pe această direcție.

A.A.: Cât de importantă este baza teoretică pentru un muzician?

D.A.: Este fundamentul unei bune orientări profesionale, alături de talentul comunicării muzicale. Atunci când îți pui întrebări asupra discursului muzical acesta nu poate fi orientat numai intuitiv sau în baza talentului. Este și trebuie susținut de piloni profesionali care sprijină demersul artistic. Toate aceste aspecte merg împreună pentru fundamentarea personalității viitorului muzician. Iar aceasta pentru că suntem muzicieni și unii dintre noi ne sfătuim în anume probleme profesionale, în continuare! Ne punem întrebări, avem nedumeriri, avem informații mai extinse pe o direcție și poate mai limitate pe altă direcție. Este o problemă de bun simț profesional să întreb, să cercetezi, să afli, să gândești, să elaborezi.

A.A.: Mulți elevi, studenți, privesc lucrurile separat: „sunt bun la instrument dar la teorie, armonie, nu prea...”

D.A.: Este firesc, pe de o parte, ca profesorii de studii muzicale teoretice să dispună de orientări către fenomenul comunicării artistice și - pe de altă parte, în egală măsură - profesorii de instrument sau canto trebuie să dispună de apropieri pe direcția bagajului aspectelor teoretice. Iar aceasta dat fiind faptul că ambele abordări se îmbină. Rareori – în spațiul artistic public – există direcționări strict teoretice secătuite de relația cu mediul artistic. În egală măsură nu poate exista o abordare a performanței fără sprijinul acestor piloni pe care îi constituie

abordarea privind forma muzicală, anume aspecte de ordin armonic. Sigur că fiecare manifestă o înclinație proprie dar lucrurile trebuie privite în ansamblu.

A.A.: Îmi amintesc cum dumneavoastră îndemnați întotdeauna elevii să meargă la concerte!

D.A.: Țasta este într-adevăr un lucru pe care l-am spus și îl spun în continuare tinerilor cu care sunt în bună comunicare, chiar și celor cu care am avut această colaborare cu decenii în urmă. Muzica se învață în primul rând de la muzică, evident, cu ajutorul măștrilor. Trebuie să îți dezvolti propria orientare, propriul contact, propria zonă de relații cu muzica însăși, cu fenomenul muzical artistic. Urmează imediat sprijinul celorlalte aspecte care împlinesc această orientare. Dar fără asta nu se poate!

A.A.: Și cum ne alegem la ce concerte mergem? Acum este o ofertă foarte generoasă. Mergem doar la Ateneu și Radio sau la concertele Festivalul Enescu?

D.A.: Tinerii până la o anume vârstă - inclusiv în învățământul superior – trebuie susținuți de o bună, de o corectă orientare profesională, umană. Există priorități ale fiecărei etape. Relativ recent am fost la un concert al unei formații, unica de la noi, de muzică Barocă. Cu uimire și bucurie am constatat faptul că unul dintre cei doi concert-maștri ai Filarmonicii este în egală măsură un important performer în genul muzicii baroce. Impresionant acest lucru. Principala lui orientare săptămânală pe parcursul repetițiilor, al concertelor, nu este muzica barocă. Dar iată că un spirit luminos, bine orientat profesional, știe să își îplinească universul artistic, cultura profesională.

A.A.: Cum sfătuiți acești tineri muzicieni, să meargă sau nu și la alt tip de manifestări culturale?

D.A.: Comunic cu studenți și absolvenți cu care am o bună relație profesională și umană. Îi atenționez asupra evenimentelor importante, unii au terminat compoziția. Cultura profesională trebuie împlinită în cadrul culturii artistice generale. Mă refer spre exemplu la actuala manifestare dedicată la București lui Salvador Dali, mare personalitate a artelor plastice în secolul trecut. Vizitarea unui asemenea eveniment aduce o împlinire artistică generală, deschide universul privind abordarea muzicii în contextul cultural artistic al epocii și al epocilor. Am în vedere artele plastice, arta teatrală și cinematografică; sunt filme

antologice pe care trebuie să le fi cunoscut. Universul general al cunoașterii artistice poate fructifica în fiecare domeniu în parte. De mai mulți ani, în fiecare lună iulie, spre exemplu, particip în calitate de membru al juriului privind premiarea absolvenților la nivel de Master și de Licență, din cadrul Universității de Teatru, Cinematografie, Coregrafie, specialitatea Creație Coregrafică. Constituie o mare bucurie să urmărești dezvoltarea, împlinirea viitorilor maeștri în domeniul creației coregrafice, aspect ce presupune un complex ce reunește mișcarea scenică, decorul, luminile, costumația, ambientul sonor. Totul pornind de la o idee care prinde contur sub îndrumarea maestrului. Aici se nasc, se afirmă viitorii regizori, viitorii creatori ai spectacolului, maeștrii coregrafi. Doamna profesoară Liliana Iorgulescu se manifestă în acest caz drept un creator al acestor prețioase trasee artistice.

A.A.: Ce elemente trebuie înțelese de un profesionist atunci când ajunge în sala de concert și urmează să scrie o cronică, să formuleze o critică a actului artistic?

D.A.: Evident, primul lucru pe care îl observă un critic muzical este nivelul comunicării. În cazul în care artistul este interpret performer, este de observat dacă acesta dispune de comunicare, dacă artistul performer dispune, dacă dezvoltă, o comunicare specifică de ordin muzical artistic. Dacă are o comunicare mai restrânsă, mai limitată, sau dimpotrivă, de o adresare consistentă. Dacă transmite și ce anume transmite.

Unii muzicieni performeri se pot limita la o relatare obiectivă, mai puțin angajată a semnelor partiturii muzicale, alții dimpotrivă, pot „podidi” să zicem așa, muzica lui Mozart, spre exemplu, cu propria lor experiență care poate să nu aibă nimic de-a face cu sensul muzical intenționat de compozitor însuși. Aici intervine intuiția, experiența, știința, cultura profesională. Mozart însuși, spre exemplu, era un mare talent al comunicării. Inclusiv în calitate de interpret. Sunt cunoscute mărturiile celor care l-au ascultat, ale celor care au fost puternic impresionați de performanța pianistică mozartiană. Sunt aspecte care trebuie înțelese, observate, valorificate.

Sunt unii muzicieni performeri care sunt capabili a reda obiectiv textul muzical. Nu este nimic captivant în acest caz. Sunt alții care dispun de o proprie experiență emoțională, dinamică. Și acest aspect interesează mai puțin. Captivantă devine problema creativității susținute de o temeinică cultură profesională.

A.A.: Cât de repede vă dați seama dacă acel interpret „transmite” sau nu...?

D.A.: Din primul moment! Îmi dau seama dacă am de-a face cu o simplă relatare a textului sau, dimpotrivă, textul muzical constituie un imbold spre creativitate. Sunt muzicieni performeri care - să spunem așa - se regăsesc mai bine în muzica barocă, alții mai bine în muzica clasică, alții în cea romantică. Am avut o experiență cu totul specială de-a lungul celor 30 și ceva de ediții ale Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi. Avem de a face, după părerea mea, cu o adevărată creație – Festivalul SIMN, eveniment pe care îl datorăm maestrului Ștefan Niculescu. Creația muzicală a lumii a fost arătată aici, în contextul vieții noastre muzicale iar creația compozitorilor români a fost arătată lumii. Mulți interpreți invitați au inclus în repertoriul lor muzica românească. Iată, am observat, au fost în ultima ediție din acest an, foarte multe concerte, câte 2, 3 sau chiar 4 concerte într-o singură zi; am fost la marea majoritate a acestora. Îți dai seama, așadar, imediat, dacă o anume lucrare a fost inclusă în program dintr-o anume conveniență sau dacă lucrarea respectivă a intrat în zona interesului artistic profesional, a unei captivante comunicări pe care formația muzicală o oferă.

A.A.: Ce alte elemente mai intervin când formulăm o privire critică?

D.A.: În afară de importanța mesajului sunt, evident, problemele care pot împlini ceea ce putem numi cultura generală. În perspectiva acesteia poate fi observată opera muzicală. Apoi este interesant ce anume realizează muzicianul performer, dacă înțelege contextul cultural artistic în care a fost creată opera și dacă știe să comunice cu publicul aflat în acel moment în sala de concert. Aici intervin intuiția, experiența, cultura individuală a muzicianului sau a membrilor formației. Trebuie să recunoaștem, ne-am referit la muzica barocă la concertul Bach pe care l-am evocat mai înainte. Sigur că în vremea lui Bach nu se cânta așa dar a fost cântat BINE! Ne adresăm publicului zilelor noastre, în bună parte unui public elevat. Atunci când cânti la Ateneu nu te adresezi publicului pe care l-ai regăsi într-un stadion de fotbal. Asta nu înseamnă că nu am considerație pentru acel public. Fiecare se orientează conform propriilor predilecții. Eu am acea observație pe care nu o pot ascunde, sunt totuși peste șapte decenii de când merg în sala de concert cu gândurile unui profesionist sau ale viitorului profesionist cum eram în tinerețe. Publicul vine la Ateneu cu credința că i se oferă muzică de înalt nivel artistic. În

acest sens trebuie să relatez o experiență personală. Am o apreciere îndelungată privind evoluția acestui minunat muzician, actual manager al Filarmonicii, violoncelistul Marin Cazacu, din vremea în care era elev în ultimele clase la liceul Lipatti. Mi-aduc foarte bine aminte, cu mai bine de 10 ani în urmă era director manager la Tinerimea Română. Cu prilejul unei întâmplătoare întâlniri i-am spus că dispune de toate calitățile pentru a deveni director al Filarmonicii. Surprinderea momentului a fost mare. Viitorul a arătat că am avut dreptate! Sub conducerea domniei sale Filarmonica a crescut drept un organism artistic de importanță națională și europeană.

Nu trebuie uitat faptul că Filarmonica este instituția artistică care consacră valori componistice și interpretative împlinite, atestate. Iar aceasta la nivelul creației, al performanței muzicale. Cu rare excepții, cu excepția manifestărilor cu caracter tematic unitar, fiecare concert ar trebui să fie definit prin participarea unui muzician performer solist sau dirijor, a unui compozitor ce aparține spațiului nostru artistic, național. Iar aceasta, evident, fără a neglija în nici un fel marile valori ale creației muzicale universale sau marea circulație a valorilor interpretative actuale.

A.A.: Ce părere aveți despre modul în care apare pe scenă artistul performer? Cum ar trebui să fie? Există norme, e nevoie de aceste norme?

D.A.: Norma este aceea a bunei simțiri! Este adevărat, fiecare artist își găsește propria măsură privind aspectul scenic. Sunt elemente care țin de comoditate dar și de reprezentativitate. Doamnele muziciene manifestă uneori o imaginație mai bogată, uneori chiar suculenta. Eu consider totuși că un anumit echilibru într-un anumit context trebuie păstrat. Relativ recent am auzit părerea unei conducătoare de instituție muzicală, cum că pe scenă ar trebui purtat doar fracul cu papion. Nu întotdeauna acest aspect este posibil de împlinit. Este adevărat, unii dintre artiștii se simt în largul lor într-o ținută mai lejeră, „de atelier”, apropiată momentelor de laborator, apropiată repetițiilor. Totuși, o anumită sobrietate ar trebui să favorizeze o bună percepție. Am observat chiar pe scena Ateneului muzicienii dirijori, performeri, îmbrăcați mai lejer. În lunile de vară de exemplu devine riscant să te îmbraci la costum cu papion. Totuși, o anumită conduită care să slujească actului artistic, este necesară.

A.A.: Când muzicologul profesionist merge la un concert să critice mai are nevoie de partitură?

D.A.: Consider că muzicologia vie, de acțiune, trebuie întreținută în această relație apropiată cu fenomenul muzical artistic viu, din sala de concert. Este drept, uneori este necesară abordarea unei partituri până în cotloanele cele mai intime ale acesteia, cu explicații, cu determinări, analize care pot condiționa, chiar determina o anumită interpretare sau alta. Dar nimic nu înlocuiește audiția vie din sala de concert. Cred că muzicologia nu se referă exclusiv la disecarea, la explicarea elementelor partiturii. Analiza muzicologică poate argumenta o anumite interpretare sau alta, trebuie corelată cu viața muzicală, viața însăși a partiturii.

A.A.: Sunteți mereu la concerte, recitaluri, evenimente culturale... Ce se întâmplă bine și bun în România, astăzi?

D.A.: Sunt câteva aspecte importante pe care le observăm noi cei care să spunem suntem aici „la centru” care trebuiesc luate în considerație. Evident, prima orchestră simfonică a țării, Filarmonica își împlinește misiunea atât față de cultura muzicală pe care o servește publicului dar și față de compozitorii români, inclusiv față de tânăra generație. Trebuie să recunosc – poate e o limitare personală – am considerat că prima orchestră a țării dar alături de ea și orchestra din Cluj, Timișoara sau Iași sunt colective artistice care consacră. Consacră o activitate devenită notorie în plan național și nu numai. Iată că Filarmonica bucureșteană dovedește o orientare nouă. Selecția riguros motivată în cazul tinerilor compozitori sau a muzicienilor performeri foarte tineri, este necesară în mod absolut.

A.A.: Mai există și alte organisme care promovează muzica de valoare reprezentativă?

D.A.: Muzica de cameră este la ea acasă nu numai la București ci inclusiv la Iași, la Cluj dar și la Timișoara, la Brașov, la Ploiești, la Bacău. Sunt găzduite importante stagiuni camerale. Pe de altă parte, trebuie să recunosc o constantă fericită a vieții noastre muzicale, anume Săptămâna Internațională a Muzicii Noi (nu pot să nu revin), o prezență semnificativă adresată unui public curios pe această direcție sau public de specialitate. Nu poți să nu iei în considerație ceea ce publicul așteaptă. Acesta poate fi informat și, desigur, pe mai departe, format. Este menirea, intervine tactul fiecărui conducător de instituție să sesizeze aceste aspecte, să le împlinească.

Există aspecte fundamentale, cele care țin de organizare, de programele de concert, de repertoriu, de disponibilitățile repertoriale, de circulația valorilor interpretative, componistice, de valoarea de piață a unora dintre acestea, de perspectiva evoluției acestor valori în contextul actual. Recent Opera Națională din București a găzduit Festivalul Puccini, unic în lume în ceea ce privește organizarea. În fiecare seară a găzduit un alt spectacol susținut de un alt colectiv artistic. Sigur că au existat în lume manifestări similare prilejuite de trecerea în eternitate a marelui compozitor italian. Manifestarea bucureșteană a fost însă una de o densitate aparte. Festivalul anual al Operei bucureștene devine reprezentativ și stimulator pentru viața muzicală românească în ansamblu. Toate colectivele de operă ale teatrelor muzicale din țară dar și altele sosite din Ungaria, din Serbia, au fost invitate la București. E un lucru absolut impresionant. Pentru public și pentru artiști înșiși.

A.A.: O mișcare relativ nouă în peisajul muzical mondial o aduc orchestrele de tineret. Cum se integrează acest fenomen în actualitate?

D.A.: O, da, orchestrele de tineret pornesc din acest creuzet al claselor conservatoarelor din țară. Mișcarea ansamblurilor de tineret se desfășoară actualmente la nivel mondial. Inclusiv la noi în țară. Colectivele orchestrelor de tineret sunt colective vii, care trăiesc intens momentul constituirii, al activității acestora. Iar aceasta clipă de clipă. Se întremează în baza acestui aport al primelor vârste reprezentative din punct de vedere artistic. Mișcarea, înnoirea este periodică, este continuă. În mod firesc sunt înprospătate continuu marile colective simfonice. Dirijorii Horia Andreescu și Cristian Mandeal au desfășurat, an de an, o prodigioasă activitate în acest sens.

Vară de vară, în luna august, de mai bine de trei decenii, la Sinaia se desfășoară Festivalul Enescu și muzica lumii. Concertează maestrul deseori însoțit de tinerii muzicieni. Aici poți observa apariția noilor valori, evoluția acestora sub semnul de exemplaritate a personalității enesciene. Căci ziua de 19 august, ziua de naștere a maestrului, rămâne un moment simbolic în contextul vieții noastre muzicale.

Trebuie să recunosc, față de tinerii cu care ne-am întâlnit față în față pe parcursul celor aproape șase decenii petrecute în clasele colegiului bucureștean George Enescu, nutresc și acum un sentiment de firească recunoștință. Mi-au permis a sădi măcar un grăunte de nisip la formarea personalității acestora. Mă refer la dirijorul Ion Marin, la

mezzosoprana Ruxandra Donose, la violoniștii Silvia Marcovici, Alexandru Tomescu, la pianiștii Verona Maier, Viniciu Moroianu, Mitrea Florian, Constantin Sandu, Andrei Licareț, Sânziana Mircea, Cristian Niculescu, la organistul și dirijorul Valentin Radu, la violoniștii Diana Moș, Adelina Oprean, Alexandru Gavrilovici, Bogdan Zvorișteanu, la compozitorii Dan Dediu, Maia Ciobanu, Cristian Alexandru Petrescu, Călin Ioachimescu, Irina Hasnaș, la flautistul Ion Bogdan Ștefănescu, la fagotistul Adrian Jojatu, la muzicologii Valentina Sandu Dediu și Oltea Șerban Pârâu, la muzicienii Lena Vieru Conta și Andrei Vieru, la dirijorul Vlad Conta, la jurnalistul audio-video Virgil Oprina, la violoncelistul Dan Cavassi, la profesorul de studii muzicale Ștefan Popescu, la artistul liric Silviu Mihăilă, la violonistul Mircea Dumitrescu... Cu siguranță sunt mult mai mulți cei cu care am colaborat în vederea constituirii efectivului real a minimum două sau trei generații de muzicieni.

A.A.: Vă mulțumesc!

SUMMARY

Andra Apostu

A dialogue with music critic Dumitru Avakian

One of the most well-known music critics in Romania, Mr. Dumitru Avakian reveals some important aspects of this profession, the conditions that must be met unequivocally and his own very diverse experiences in this field. He is one of the most attentive observers of the Romanian and international musical life, he has been awarded numerous specialized prizes, he is a member of the most important professional associations in Romania and the Romanian Presidency has awarded him the National Order for Merit with the rank of Knight. His impressive career is coupled with more than 50 years of experience in pre-university music education at the "George Enescu" National Music College.